

Ачабо, гоҳо нафароне, ки чиноят содир менамоянд ва мановфеи миллиро дар хатар гузошта, ба осиеи бегонагон об мерезанд, нашармида ба ниҳодҳои давлатӣ ва аз ҷумла ба Академияи илмҳо ва ба шахси Президенти ин ниҳод тавсия ҳам пешниҳод менамоянд. Яке аз чунин нафарон Юнус Бурхонов бо таҳаллуси Кӯри Сайидюнуси Истаравшанӣ аст, ки дар пойгоҳи иттилотиву хабарие, ки аз ҷониби аҷнабиҳо сармоягузорӣ мешавад, дар 24-соати шабонарӯзӣ ба дурӯғпароканиву магзшуии ҷавонон дар роҳи савк додани онҳо ба самти ифротгароиву хурофазадагӣ машғул аст.

Чаноби олусу кӯр, Шумо агар кури маънавӣ нестед, дастоварди умумимиллӣ-Сохтмони аср-НБО Рогунро медидед. Акалан, икром мешудед, ки созандагӣ ва илмдӯстӣ чӣ хел мешавад. Бо кудрати илм, кӯҳро шикоятан ва дар ихтиёри мардум нур гузоштанро медидед. Бозсозиҳои куллии ҷумхуриро медидед. Сохтмони шохрохҳо, мактабҳо, бунгохҳои тиббӣ ва аз бунбасти коммуналтсионӣ раҳо шудани Тоҷикистонро бо айнаки шикастаи қачатон медидед. Сарҳади душманиҳои шумо палидаҳои ифротӣ ва сарпарастонатон бо илм ва олим то ҳадест, ки аъзои

Академияи илмҳо, олимон ва нухбагони шинохтаи тоҷик: М.Осимӣ, М.Назаршоев, М.Гуломов, Исҳокиро бо ҳоку огушта қарда қуштед. Миллатро бесоҳиб қардан меҳостанд, ки нашуд.

Чунин ба назар мерасад, ки пас аз ҷеҳракушоии Юнус Бурхонов, бо таҳаллуси кӯри Сайидюнуси Истаравшанӣ, ки дар мақолати иддае симои аслии он ғош қарда шуд ва никобхояшро бадар намуданд, ба чунин натиҷа расида бошад, ки ароизеро ба раиси Академияи улум иброз дошта бошад. Вай андеша менамояд, ки ҳамаи ин аз ҷониби Академияи улум таҳия шуда бошанд ва маҷмуи бахшҳои ин ниҳод ба ҷуз аз анҷом додани пажӯҳишоти илмӣ ба “чанги нарм” бо муҳолифин машғул буда бошанд. Аммо ин андеша қомилан ғалат ва ғайримантикист ва посух ба саволҳои гузоштаи ӯ чунин аст:

1. Академияи улум ҳамеша моёи ифтихор буд ва ҳаст, зеро ин ниҳод рисолати хешро аз бунёд то ба имрӯз, дар самти пажӯҳишҳои илмӣ ҳам дар риштаи илмҳои табию риёзӣ ва ҳам дар самти пажӯҳишу рушди илмҳои ҷомеашиносӣ ба роҳ мондааст ва имрӯз низ меҳвари асосии Академияи илмҳоро пажӯҳишҳои илмӣ ва тавсеаи тафаккури илмӣ дар

чомеа ва боло бурдани нуфузу чойгоҳи илм дар чомеа ташкил медиҳад. Мусаллам аст, ки Академияи илмҳо чӯзӣ чомеаи Тоҷикистон аст ва равандохе, ки дар чомеа ба вучуд меоянд, тахлилу баррасӣ намудан, дурнамои рушди онхоро муайян кардан ва чомеаро дар баробари равандохои гуногуни сиёсӣ иҷтимоӣ оғох намудан ба салоҳияти олимони бахши чомеашиносии ин ниҳод мутаалик аст.

Дар замони ҷанги шахвандии солҳои 90-ум яке аз рохҳои асосӣ, ки мардумонро ба шур оварда, онхоро ба ҳам даргир намуд, набудани ахбори дурусти илмӣ ва собитшудаи тахлилӣ аз як тараф, ва аз ҷониби дигар даҳлат накардани олимони ба ин равандох ва тахлилу дуруст наёфтани ин равандох боиси он гардид, ки ҳар қавдане худро аломае эълон намуд ва бо афкори ҳуруфоти экстремистии ҳеш афкори мардумро масмун намуд. Бародарро бо бародар падарро бо писар маҳалро бо маҳал ба ҷангу ҳунрезӣ раҳнамун карда, миллатро дар ҳоли нобудӣ гузоштанд.

2. Қури Сайидюнус ин ҳаммаслақони шумо буданд, ки ҳануз дар воқеоти сиёсии солҳои 90-уми асри гузашта аввалин ҳамлаи лафзиро бар алайҳи олиму муаллим намуданд ва руҳияи илмиро дар кишвар шикаста, чойгоҳи илму олимро беэътибор эълон доштанд. Махсусан бо мавзеоҳе, ки нони олиму муаллим ва духтур ҳаром, зани олиму муаллиму духтур талок ва ҷанозаи олиму муаллиму духтур нораво аз забони ғайбӣ раҳнамун ҳаммаслақони ТТЭ ХНИ-и шумо садо дода буд.

3. Академияи илмҳо тибқи хоҳиши Сайидюнус боясти аз тахлилу ҳама гуна вазъиятҳо ва баррасии ҳабаи мақолот, даст бардорад. Аз ҷониби дигар он нафарони бисёр “дилсузу миллатдӯст”, ки гӯё дар ин ниҳод қор мекарда бошанд ва бисёр бо таассуф ба Сайидюнус “ахбори муваҷҷа” ирсол мекарда бошанд, агар дар воқеъ бошанд, ҷуз нафарони гумроҳшудаи худбоҳае нестанд. Ҷун шумо ба ҳаммаслақонатон ғаразо қанора намегузореҷ ва собит шудааст, ки мунақидони ҳешро ҳамаи ҷисман аз байн бурдаеҷ ва афкори шумо аз инсонбадбинӣ сарҷашма меғараҷ, аз ин рӯ:

Яқум, инсонбадбинӣ, ифротгарой ва терроризмнишиатон боис гардидааст, ки мардум ба шумо на ба номи асл, балки ба номи мустаор ҷавоб менависанд.

Дуҷум, ҳамаи матолиби навишташудае, ки ба унвони шумо ва ғуруҳҳои дигар ирсол мешавад, навиштаи олимони нестанд, балки бо сабаби барои ақсари муғлақи соқинони кишвар аъмоли зишт зиддиинсонӣ ва ҷаноятқоронаи шумо нафратангез будан, ин

матилиб аз чониби гурӯҳҳои зиёди иҷтимоӣ таълиф меёбанд ва мутмаинем, ки минбаъд боз ҳам зиёд мегарданд;

Сеюм, касе ба куру кар будан ё чулоку нобино будан айб нагирифтааст. Аммо бадтар аз ҳамаи ин айб қуриест, ки бо дидаи бино ҷаҳонро дубин бинад. Ба хотири манфиатҳои гурӯҳи хеш сафедро сиёҳ гӯяд ва миллату ҷомеаи хешро бо пулу сармояи бегонагон ба савдо гузорад.

Ал-қисса, ин воқеа қуриест, ки бадтар аз айб аст.

Эҳсони Илҳом, қоршиноси умури сиёсӣ